

Jaarverslag 2017 Leeuwarder Historische Vereniging Aed Levwerd

Bestuur 1 januari 2017: Jorrit Holwerda (voorzitter), Saakje Zijlstra (penningmeester), Pieter van der Ende (secretaris), Klaas Zandberg, Betty Sinnema (ledenadministratie) en Femke Feddema

Bestuur 31 december 2017: Daan Postma (voorzitter), Pieter van der Ende (secretaris), Betty Sinnema (ledenadministratie), Femke Feddema, Rienk Terpstra en Jelle Hoekstra

In 2017 heeft het bestuur 11 maal vergaderd.

Aantal leden 1 januari 2017: 1642

Aantal leden 31 december 2017: 1592

Nieuwjaarsborrel:

Donderdag 5 januari vond de nieuwjaarsborrel van Aed Levwerd, HCL, Monumentenzorg en Archeologie plaats in de Blokhuispoort. De opkomst was boven verwachting.

Werkgroepenavond:

Ieder jaar organiseert Aed Levwerd voor de werkgroepleden een gezellig samenzijn waar werkgroepleden en bestuursleden van gedachten wisselen. Ditmaal was de werkgroepenavond op woensdag 22 maart in De Walrus. Rienk Terpstra hield een korte presentatie over het Leeuwarder Open Monumentendag-thema van 2017: het werk van architect Piet de Vries (1897-1992).

Algemene ledenvergadering:

Woensdag 12 april werd de algemene ledenvergadering gehouden in de Kanselarij. Met een kleine honderd man was de opkomst goed te noemen.

Klaas Zandberg en Jorrit Holwerda, respectievelijk bestuurslid namens het HCL en voorzitter, namen afscheid als bestuurslid. Klaas was sinds de oprichting in 2000 actief als bestuurslid, redactielid en lid van de werkgroep Open Monumentendag. Gelukkig blijft Klaas in de redactie van Leovardia en actief als werkgroeplid Liwwadderdag. Jorrit heeft als bestuurslid en voorzitter de 'club' goed geleid en gezorgd voor verjonging in het bestuur.

Tot het bestuur traden toe: Rienk Terpstra, reeds betrokken bij het Piet de Vries-project en Open Monumentendag 2017, namens het HCL Jelle Hoekstra en als voorzitter Daan Postma.

De Pommeranteprijs ging dit jaar naar Sarina Schaafsma van ijssalon La Venezia aan de Nieuweburen. De Hendrik ten Hoveprijs ging naar Erwin Hamming-Schott en Niels Schott-Hamming, eigenaars van het gerestaureerde pand Johan Willem Frisostraat 2.

Na de pauze werd door Kees de Haan van J.O.N.G.-architecten een lezing gegeven over de nieuwbouw van het Sint Anthony Gasthuis (hoek Schoenmakersperk/Groeneweg). De lezing zorgde voor een levendig debat over nieuwbouw in de historische binnenstad.

Burgemeestersuitje:

Op zaterdag 3 juni waren bestuur en werkgroepleden van Aed Levwerd te gast bij burgemeester Roel Sluiter van Harlingen. Ze werden ontvangen op het 18^e-eeuwse stadhuis aan de Noorderhaven. Op het programma stond o.a. een stadswandeling en de bezichtiging van de Grote Kerk en enkele monumentale woningen in de binnenstad. Tevens was er een treffen met de historische vereniging Oud Harlingen. De dag werd afgesloten met een borrel in Gemeentemuseum Het Hannemahuis.

UIT-festival:

Het UIT-festival geldt als de jaarlijkse 'aftrap' van het culturele jaar. In de Prinsentuin, het HCL en het Oldehoofsterkerkhof presenteren allerlei culturele instellingen zich aan het publiek. Evenals voorafgaande jaren had Aed Levwerd een stand bij het HCL. De stand werd o.a. bemand door Sip van der Weide. Mede door zijn enthousiasme hebben we weer een aantal nieuwe leden kunnen werven.

Open Monumentendag:

De Open Monumentendag stond dit jaar in het teken van gebouwen die ontworpen zijn door de Leeuwarder architect Piet de Vries (1897-1992). Op zaterdag 9 september waren tal van woningen te bezichtigen. Met ruim 4800 bezoekers mag Open Monumentendag 2017 meer dan geslaagd genoemd worden. De dag werd samen met Monumentenzorg en het HCL georganiseerd.

Benoeming Stadsorganist:

Op maandag 2 oktober werd organist Theo Jellema door wethouder Sjoerd Feitsma benoemd tot Stadsorganist. Deze bijzondere gebeurtenis, Nederland kent nog maar enkele stadsorganisten, trok veel belangstelling. De Grote Kerk was dan ook goed 'gevuld'. Tevens werd de publicatie 'Het bedorgeltje van Jakob Balck' gepresenteerd. Auteur Harm de Jonge overhandigde het eerste exemplaar aan kinderburgemeester Charlize Hindriks. In 2018 volgt een reeks concerten op de orgels van de Grote Kerk, Waalse Kerk, De Vermaning en de Lutherse Kerk. Tevens wordt er een educatief programma georganiseerd. Saakje Zijlstra heeft als 'trekker' van het project veel werk verzet.

Presentatie Ken je Leeuwarden:

In de raadszaal van het stadhuis werd 27 oktober de publicatie 'Ken je Leeuwarden. De Friese hoofdstad in 250 vragen' gepresenteerd. Het eerste exemplaar werd overhandigd aan Tom Sandijck, winnaar van de eveneens die avond georganiseerde Leeuwarder Historische Quiz. Na afloop was een gezellig samenzijn in de Auckamakelder van het stadhuis.

Extra Open Monumentendag:

Zaterdag 11 november werd een extra Open Monumentendag georganiseerd. Thema van deze dag was 'Nieuw gebruik, oud gebouw'. Een achttal panden waaronder het Beursgebouw, de Julianaschool en De Utrecht waren voor publiek open. Tevens werd een monumentenmarkt in de Blokhuispoort georganiseerd. Deze extra Open Monumentendag trok maar liefst 4000 bezoekers.

Werkgroep Industrieel Erfgoed Leeuwarden:

Tekst aangeleverd door Carla Duim

De Werkgroep Industrieel Erfgoed Leeuwarden is afgelopen jaar drie keer bijeengewees.

De geplande excursie in mei kwam helaas te vervallen wegens te weinig deelname. Verder hadden we in november onze jaarlijkse lezing. Het onderwerp was 'schippers en boderijders', verzorgd door de heer Willem Mollema.

Doel voor de komende tijd : betere profilering van Wiel, met andere woorden een meer actieve houding van WIEL. Om meer zichtbaar te zijn willen we onder meer publiceren op de website van Aed Levwerd, bijvoorbeeld door te laten zien wat we al aan panden hebben geïnventariseerd (foto + tekst) en andere wetenswaardigheden.

We proberen panden met een industrieel verleden meer zichtbaar te maken (tekst aanbrengen op gevel , het plaatsen van een plaquette, gevolgd door een fiets- of wandelroute). Dit laatste punt moet nog verder worden uitgewerkt.

Werkgroep Archeologie:

Tekst aangeleverd door Tom Sandijck

De rond de 20 leden van de werkgroep archeologie kwamen in 2017 in wisselende samenstelling zes keer bij elkaar. Tijdens de bijeenkomsten werden wederwaardigheden uitgewisseld en vele door de leden aangedragen vondsten besproken. Begin maart en begin april werden waarnemingen gedaan in een van de vleugels van het Natuurmuseum Fryslân aan het Schoenmakersperk. Daar werd ten behoeve van de aanleg van een liftschacht een ca. 4 meter diepe kuil gegraven. De verwachting was dat hier resten van het pesthuis konden worden aangetroffen en/of de loop van een in de zestiende eeuw gedempte gracht. Behalve een onduidelijke baksteenstructuur waren slechts vage sporen van een gracht te zien. Vanwege de vervuilde grond konden niet alle vondsten worden geborgen. De vondsten - veelal aardewerkscherven uit de zestiende en zeventiende eeuw - zijn beschreven en een deel ervan werd tentoongesteld tijdens de Dag van de Leeuwarder Archeologie op 29 oktober.

Eind maart werd de inhoud van twee vitrines in het Archeologisch Steunpunt ververst met vondsten van leden van de werkgroep en werden er twee nieuwe vitrines geplaatst met gevarieerde vondsten van Meindert Ley.

Ook werden de menselijke botten in de vloervitrines van de Oldehove aangevuld met knekels afkomstig van het Oldehoofsterkerkhof. Ze werden in langdurige bruikleen verkregen van het noordelijk archeologisch depot in Nuis.

Gedurende de eerste helft van maart werd aan de Haedstrjitte in Reduzum een deel van de riolering vervangen. Akkie Visser en Henk Baron deden waarnemingen, waarbij geen sporen van bewoning werden aangetroffen. Op een diepte van ca. 2 meter werd een veenlaag aangetroffen met daarboven een gemixte laag van klei en veen. In de kleilaag boven het veen werd een scherp aardewerk uit de periode 50 voor tot 250 jaar na Chr. aangetroffen.

Half juli deden Akkie Visser en Henk Baron waarnemingen in de bouwkuip van te bouwen woningen aan de Molkenkelder in Techum, aan de rand van de oude terp van Techum. Naast een paalgat, een brandspoor en wat verspoelde aardewerkscherven, werden geen bijzonderheden aangetroffen.

Gedurende het jaar werd twee keer een blog geplaatst (een van Meindert Ley en een van Akkie Visser) op de website van Aed Levwerd.

Tom Sandijck werkte mee aan een informatief filmpje over de evaluatie van het erfgoedbeleid van de gemeente Leeuwarden.

In oktober werden twee groepen leerlingen van het Beyers Naudé gymnasium rondgeleid in het Archeologisch Steunpunt.

Zondag 29 oktober werkte de werkgroep mee aan de voorbereiding en de uitvoering van de Dag van de Leeuwarder Archeologie, die werd gehouden in en rond het Historisch Centrum Leeuwarden. Het thema was dit jaar middeleeuwse ziekten. Met zo'n 400 bezoekers werd de dag een succes, mede door de re-enactmentgroep De Westerwolders.

In november werd een waarneming gedaan bij het verbouwen van de voormalige Aebbingaschool in Huizum Dorp. Daar werd bij de aanleg van de tuin een 19de-eeuwse waterkelder aangetroffen.

Jan Veltman, Akkie Visser, Mariëlle Kenemans en Meindert Ley onderhielden de facebook-pagina Archeologie in Leeuwarden waarop regelmatig berichten en nieuwe vondsten werden geplaatst. De pagina verheugt zich in een goede belangstelling.

De vondsten-database van het Archeologisch Steunpunt (historischcentrumleeuwarden.nl/collectie) werd door Mariëlle Kenemans en Meindert Ley zodanig aangepast dat ook belangstellend publiek hiervan kennis kan nemen. Er konden vele nieuwe vondsten worden toegevoegd.

Leoardia:

In 2017 verscheen het blad Leoardia driemaal (nrs. 52-54). Het blad bevat naast veel interessante artikelen betreffende de geschiedenis van Leeuwarden ook nieuws van Aed Levwerd, het HCL en Monumentenzorg. De redactie werd versterkt met Henk de Vries en Ger Bosklopper. Leoardia wordt samen met het HCL uitgegeven.

Website en social media:

De website www.aedlevwerd.nl heeft het afgelopen jaar 5000 bezoekers gehad. Een aantal keren per jaar leveren werkgroepen leuke berichten aan over wat hen zoal bezighoudt. Deze berichten worden goed gelezen. De Facebookpagina Leoardia, de gezamenlijke Facebookpagina van Aed Levwerd en het HCL, heeft op dit moment 620 volgers. Daarnaast hebben de Werkgroep Archeologie en de Werkgroep Open Monumentendag een eigen Facebookpagina.